Kod ucznia				
HI	0			

Liczba punktów

WOJEWÓDZKI KONKURS Z HISTORII

DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

W ROKU SZKOLNYM 2024/2025

STOPIEŃ WOJEWÓDZKI

1. Test konkursowy zawiera 23 zadania. Są to zadania zamknięte i otwarte. Na ich rozwiązanie masz 90 minut. Sprawdź, czy test jest kompletny.
2. Zanim udzielisz odpowiedzi, uważnie przeczytaj treść zadania.
3. Wszystkie odpowiedzi czytelnie i wyraźnie wpisuj w wyznaczonych miejscach.
4. Przy rozwiązywaniu zadań zamkniętych wyboru wielokrotnego wybierz prawidłową odpowiedź i zaznacz ją krzyżykiem, np.:

   A X C D

   Jeżeli się pomylisz i zechcesz wybrać inną odpowiedź, to złe zaznaczenie otocz kółkiem (X) po czym skreśl właściwą literę, np.:

   A (X) X D
5. W innych zadaniach samodzielnie sformułuj odpowiedź i wpisz ją lub wykonaj zadanie zgodnie z instrukcją zawartą w poleceniu.
6. Test wypełniaj długopisem (z czarnym lub niebieskim tuszem nieścieralnym), nie używaj ołówka, korektora, ani gumki. Nie komunikuj się z innymi uczestnikami konkursu.
7. Sprawdź wszystkie odpowiedzi przed oddaniem testu.
8. Nie podpisuj testu, zostanie on zakodowany.
9. Brudnopis, dołączony do testu, nie podlega ocenie.

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	Razem
Liczba punktów	***3***	***3***	***2***	***4***	***3***	***3***	***3***	***3***	***2***	***3***	***3***	***2***	***1***	***1***	***4***	***3***	***2***	***1***	***2***	***1***	***2***	***6***	***3***	***60***

Zadanie 1. (3 p.)
Przyporządkuj bitwy z historii Greków (A-D) do fragmentów tekstów (1.-3.), które je opisują. Wpisz właściwą literę (A-D) w odpowiednią rubrykę tabeli. Jedna bitwa została podana dodatkowo.

A. bitwa pod Salaminą
B. bitwa pod Cheroneą
C. bitwa pod Maratonem
D. bitwa pod Termopilami

Lp.	Fragment tekstu	Bitwa
1.	„Barbarzyńcy więc z Kserksesem nadchodzili, a Hellenowie z Leonidasem, ponieważ wyruszali na śmierć, już o wiele bardziej niż na początku wysunęli się ku szerszej części wąwozu […]”.	
2.	„[…] Temistokles wypatrzył właściwy moment do stoczenia bitwy, jak i korzystne dla Greków miejsce. Baczył bowiem na to, aby nie wcześniej obrócić swoje triery przodami do okrętów nieprzyjacielskich i rozpocząć walkę, aż przyjdzie godzina, w której zawsze wzmaga się wiatr od morza […]”.	
3.	„Była ona najodpowiedniejszą okolicą Attyki dla (perskiej) stolicy; tam również wiódł Persów Hipiasz, syn Pizystrata. Również Ateńczycy na wieść o tym wyruszyli na obronę […] pod wodzą 10 strategów; dziesiąty był Milcjades (Miltiades). Już ustanowionym do walki w świętym obwodzie Heraklesa Ateńczykom nadeszło z pomocą pospolite ruszenie Platejczyków”.	

Źródło: Wybór źródeł do historii starożytnej”, red. A. S. Chankowski, Warszawa 1995.

Zadanie 2. (3 p.)
Zaznacz, które ze zdań (1.-3.) dotyczących poniższych źródeł są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Źródło 1.
„[…] Stamtąd rozpoczął podbój Galii, to jest krainy między Atlantykiem a Renem, gdzie mieszkali podzieleni na dziesiątki skłóconych plemion Galowie […]. Traktował ten kraj jako stosunkowo łatwe miejsce zdobycia łupów i sławy oraz związania z sobą żołnierzy. Wszystko to zyskał dzięki kilku zwycięskim kampaniom. […].
Był też świetnym organizatorem, dokonał wielu mądrych reform. Sam fakt, że wprowadził do Europy Zachodniej kalendarz słoneczny, wzorowany na egipskim [...], powinien wystarczyć, by przyznać mu zaszczytne miejsce w dziejach naszej kultury”.
Źródło: A. Krawczuk, Poczet cesarzy rzymskich, Warszawa 2006.

Źródło 2.

Źródło: https://zpe.gov.pl/a/rzym-czas-podbojow

Lp.	Zdanie	Prawda	Fałsz
1.	Obszary, o których jest mowa w źródle 1. wchodziły w skład terytorium Imperium Rzymskiego, ukazanego w źródle 2.		
2.	Postać opisana w źródle 1. pełniła funkcję dożywotniego dyktatora.		
3.	Mapa przedstawiona w źródle 2. ukazuje Imperium Rzymskie pod panowaniem Oktawiana Augusta.		

Zadanie 3. (2 p.)
Zapoznaj się z tekstem źródłowym, a następnie wykonaj polecenia (1. i 2.).

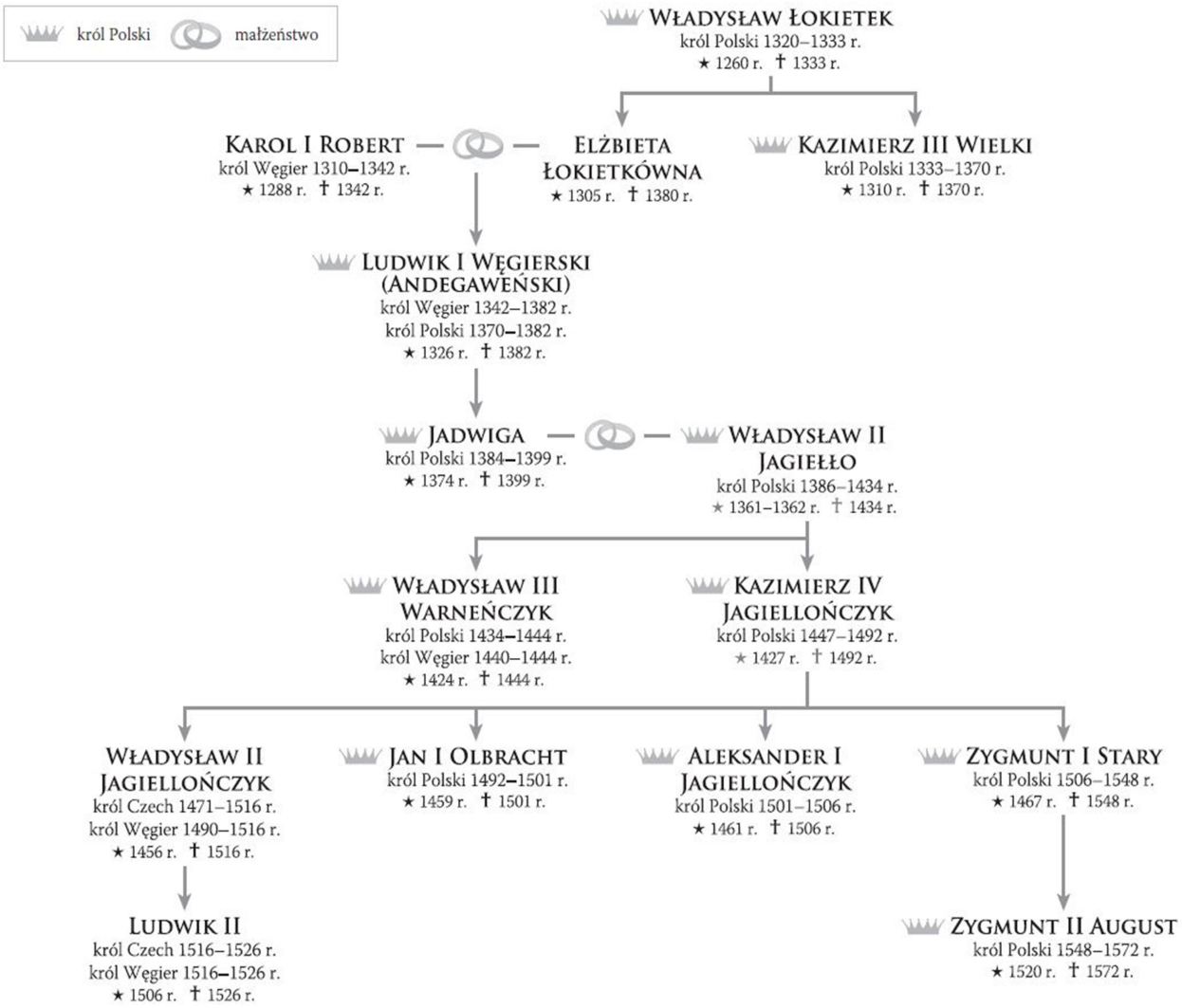
„Rościsław [...] uznając chrystianizację za nieodłączny element państwa powstającego na Morawach, zwrócił się w 862 r. do cesarza bizantyjskiego Michała III z prośbą o przysłanie misjonarzy władających językiem słowiańskim. Prośba Rościsława została potraktowana w Konstantynopolu przychylnie i misję morawską zlecono dwóm mnichom [...]. Władali oni biegle językiem słowiańskim, a udając się na Morawy, zabrali ze sobą słowiański przekład Pisma Świętego”.

Źródło: T. Manteuffel, Historia powszechna. Średniowiecze, Warszawa 1994, s. 124.

1. Podaj nazwę państwa, w którym rządził wskazany w tekście książę Rościsław.

2. Podaj imiona mnichów, którym zlecono misję wskazaną w tekście.

Zadanie 4. (4 p.)
Zapoznaj się z tablicą genealogiczną, a następnie wykonaj polecenia (1. i 2.).

Źródło: https://zpe.gov.pl

1. Uzupełnij zdania, wpisując w wyznaczone miejsca właściwych władców (imię, przydomek).

   a. Stryjem Jana Olbrachta był _____ .

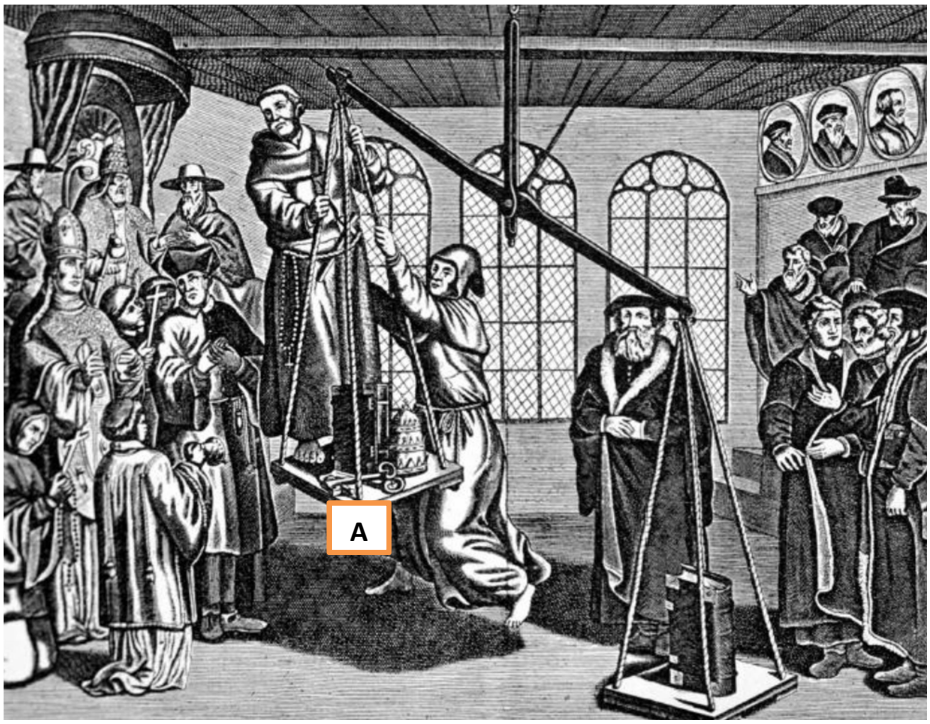
   b. Pomorze Gdańskie powróciło do Polski za panowania _____ .

   c. Bona Sforza była żoną _____ .

2. Podaj nazwy wszystkich dynastii, których przedstawiciele zasiadali na tronie polskim w II połowie XIV wieku.

   _____ .

Zadanie 5. (3 p.)
Zaznacz, które ze zdań (1.-3.) dotyczących poniższej ryciny są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

Lp.	Zdanie	Prawda	Fałsz
1.	Wymowa ryciny ukazuje wyższość racji katolików nad protestantami.		
2.	Ukazane na rycinie wydarzenia mogły mieć miejsce najwcześniej po Soborze Trydenckim.		
3.	Na szali wagi oznaczonej literą A umieszczone są insygnia władzy papieskiej.		

Zadanie 6. (3 p.)
Zapoznaj się z tekstem źródłowym. Określ, które z poniższych zdań (1.-3.) są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz przy każdej informacji znak „X” we właściwej kolumnie tabeli (Prawda/Fałsz).

„A iż w Rzeczypospolitej naszej jest niezgoda niemała w sprawie religii chrześcijańskiej, zapobiegając temu, aby się z tej przyczyny między ludźmi rozterka [konflikt] jaka szkodliwa nie wszczęła, którą po inszych królestwach jaśnie widzimy, obiecujemy to sobie wspólnie [...] pokój między sobą zachować, a dla różnej wiary i odmiany w kościołach krwi nie przelewać”.
Źródło: Teksty do nauczania historii w szkole, z. 13, Warszawa 1960, s. 29.

Lp.	Zdanie	Prawda	Fałsz
1.	Cytowany dokument to fragment pacta conventa pierwszego króla elekcyjnego.		
2.	Dokument ten został uchwalony pod koniec panowania Zygmunta II Augusta.		
3.	Rzeczpospolitą w XVI wieku nazywano „państwem bez stosów”.		

Zadanie 7. (3 p.)
Zapoznaj się z poniższymi źródłami (1.-2.), a następnie wykonaj polecenia (1.-3.).

Źródło 1.

Źródło: http://wlaczpolske.pl

Źródło 2.

Źródło: https://dzieje.pl

1. Podaj nazwę terytorium, które przestało być lennem Rzeczypospolitej, w trakcie konfliktu przedstawionego w źródle 1.

2. Podaj imię i nazwisko postaci ukazanej w źródle 2., oznaczonej literą A.

3. Podaj imię i nazwisko pisarza przełomu XIX i XX wieku, który upamiętnił w swoim dziele wydarzenia ukazane w źródle 1. i 2.

Zadanie 8. (3 p.)
Przy każdym z opisów (1.-3.) podaj imię i nazwisko hetmana, którego on dotyczy.

1. Hetman zaporoski, przywódca powstania kozackiego przeciwko Rzeczypospolitej. Zmarł 6 sierpnia 1657 roku. W Ukrainie uznawany jest za bohatera narodowego.

2. Hetman polny koronny, wierny stronnik króla Jana Kazimierza. Był uczestnikiem wojny ze Szwecją, prowadził taktykę wojny podjazdowej.

3. Hetman i kanclerz wielki koronny, zasłynął zwycięstwem w bitwie pod Kłuszynem oraz zajęciem Moskwy. Zginął podczas odwrotu po przegranej bitwie z wojskami tureckimi pod Cecorą.

Zadanie 9. (2 p.)
Uzupełnij poniższe zdania na podstawie ilustracji ukazującej fragment dekoracji na bramie.

Źródło: https://zpe.gov.pl

1. Fragment dekoracji na bramie pochodzi z podparyskiego pałacu królewskiego w (nazwa miejscowości) _____ .

2. Fragment dekoracji na bramie powstał w okresie rządów Króla Słońce, którym był _____ .

Zadanie 10. (3 p.)
Na podstawie mapy wykonaj polecenia (1.-3.).

Rzeczpospolita w okresie rozbiorów

Źródło: E. Olczak, Historia. Zeszyt do ćwiczeń na mapach konturowych. Liceum, Warszawa 2001.

1. Podaj nazwę zaboru, w jakim znalazły się ziemie oznaczone na mapie literą H.

_____

2. Wypisz litery oznaczające ziemie, które znalazły się pod zaborem austriackim.

_____, _____

3. Podaj, w wyniku którego zaboru (I, II, III) do Prus został przyłączony Gdańsk.

_____

Zadanie 11. (3 p.)
Zapoznaj się z poniższym źródłem. Następnie podkreśl właściwe dokończenie zdań (1.-3.).

„Pobiłem na głowę sprzymierzoną armię, dowodzoną osobiście przez dwu cesarzy, rosyjskiego i niemieckiego. Ich wojska liczyły 80 000 Rosjan i 30 000 Austriaków. Wziąłem do niewoli około 40 000 jeńców [...], 40 chorągwi, sto dział [...]. Cała armia okryła się sławą. Nieprzyjaciel zostawił na pobojowisku co najmniej 12000 lub 15000 – ludzi".

Źródło: Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 26: Legiony Dąbrowskiego. Europa w dobie wojen napoleońskich, oprac. J. Willaume, Warszawa 1960.

1. Opisana bitwa miała miejsce pod **Austerlitz** / **Lipskiem**.

2. Jest nazywana **„bitwą narodów"** / **„bitwą trzech cesarzy"**.

3. Bitwa ta rozegrała się w roku **1805** / **1807**.

Zadanie 12. (2 p.)
Przyjrzyj się poniższej ilustracji i wykonaj polecenia (1.-2.).

Źródło: http://blognumizmatyczny.pl

1. Podaj nazwę wydarzenia historycznego, podczas którego podjęto decyzję o powołaniu państwa, którego nazwa widnieje na monecie.

_____

2. Podaj nazwę wydarzenia, w wyniku którego moneta ta została wycofana z obiegu.

_____

Zadanie 13. (1 p.)
Zapoznaj się z plakatem, a następnie wykonaj polecenie.

Źródło: https://bi.im-g.pl;
Treść napisu: *Prawa wyborcze dla kobiet*

Podaj nazwę ruchu, którego zwolenniczki zostały ukazane na ilustracji.

Zadanie 14. (1 p.)
Zapoznaj się ze źródłami 1. i 2., a następnie wykonaj polecenie.
Źródło 1.

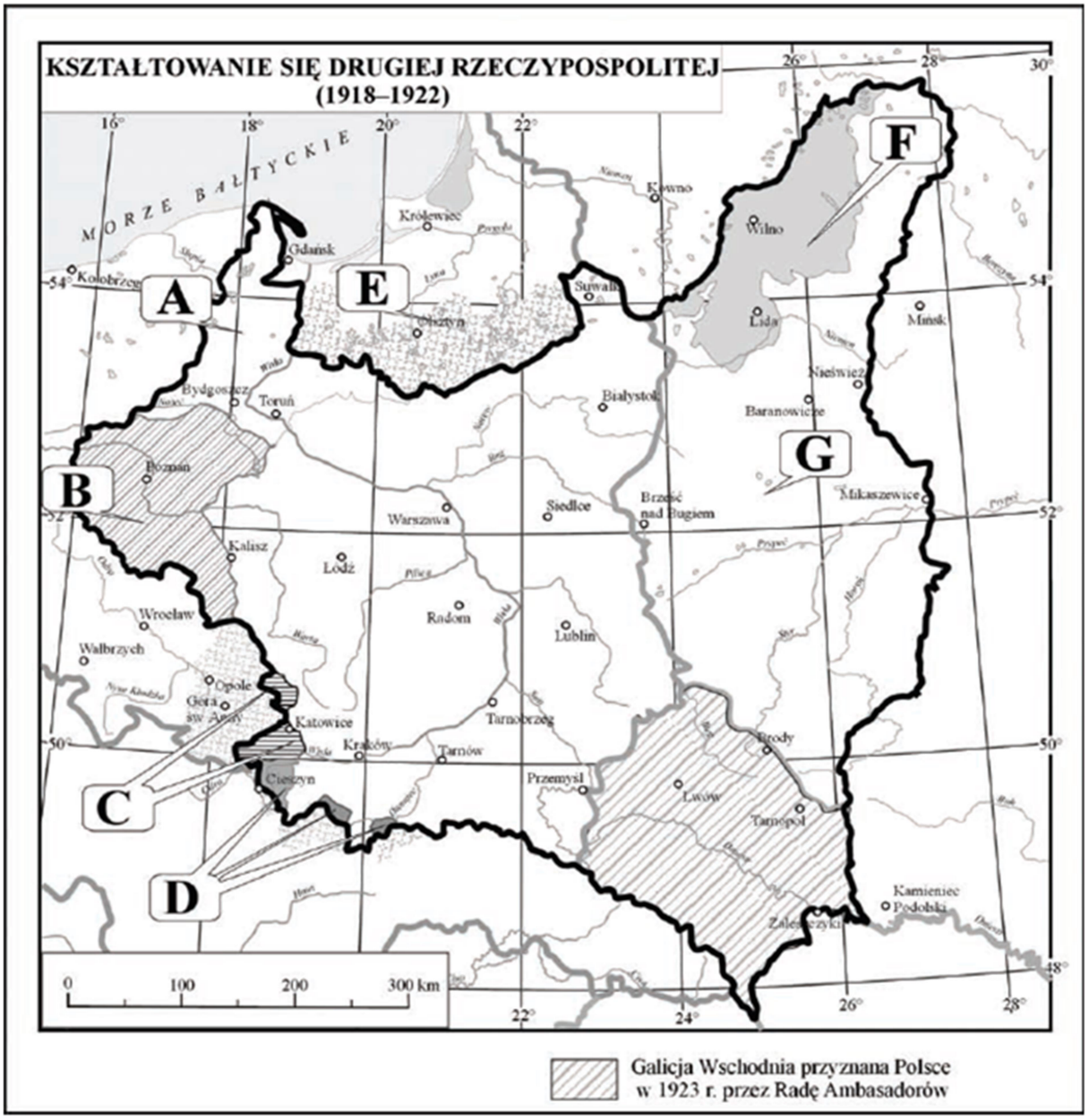
Źródło: https://d-art.ppstatic.pl

Źródło 2.
„Jego Cesarska i Królewska mość Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier oraz Jego Cesarska mość Cesarz Niemiecki ułożyli się, by z ziem tych utworzyć państwo z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. [...] Nowe Królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękojmię, potrzebną do swobodnego sił swych rozwoju".

Źródło: M. Ciejka, Analiza tekstów źródłowych, Historia, Kraków 2001, s. 158.

Podaj nazwę dokumentu, do którego nawiązują oba źródła.

Zadanie 15. (4 p.)
Zapoznaj się z mapą, a następnie wykonaj polecenie.

Źródło: A. Radziwiłł, W. Roszkowski, Historia 1871-1939, Warszawa 2000.

W każdym zdaniu (1.-4) wpisz w wyznaczone miejsce literę (A-G), którą oznaczono na mapie opisany w zdaniu teren.

1. Tereny włączone po Polski w wyniku powstania zbrojnego, które wybuchło w grudniu 1918 r., oraz postanowień traktatu wersalskiego. _____
2. Tereny, na których odbył się w 1920 r. przegrany przez Polaków plebiscyt. _____
3. Tereny przyłączone do Polski na mocy traktatu pokojowego w Rydze. _____
4. Tereny zajęte przez Polskę w wyniku tzw. „buntu Żeligowskiego”. _____

Zadanie 16. (3 p.)
Uzupełnij tabelę, wpisując w odpowiedniej rubryce rok uchwalenia cytowanych konstytucji.

Lp.	Fragment konstytucji	Rok uchwalenia konstytucji
1.	„My, Naród Polski, dziękując Opatrzności za wyzwolenie nas z półtorawiekowej niewoli, wspominając z wdzięcznością męstwo i wytrwałość ofiarnej walki pokoleń, które najlepsze wysiłki swoje sprawie niepodległości bez przerwy poświęcały […]”.	
2.	„Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką ludu pracującego. Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do najszczytniejszych postępowych tradycji Narodu Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwoleńcze polskich mas pracujących”.	
3.	„Państwo Polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli. […]. Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej. Na Nim spoczywa odpowiedzialność wobec Boga i historii za losy Państwa”.	

Źródło: T. Mołdawa, Konstytucje polskie, Warszawa 2008.

Zadanie 17. (2 p.)
Spośród wymienionych wydarzeń (A-E) z okresu II wojny światowej wskaż to, które jest chronologicznie pierwsze (1.) i to, które jest ostatnie (2.). W wyznaczone miejsce wpisz odpowiednie oznaczenie (A-E).

A. Atak Japonii na Pearl Harbor.
B. Agresja niemiecka na ZSRS.
C. Wybuch wojny zimowej.
D. Kapitulacja Francji.
E. Bitwa o Anglię.

1. Wydarzenie chronologicznie pierwsze: _____

2. Wydarzenie chronologicznie ostatnie: _____

Zadanie 18. (1 p.)
Spośród podanych poniżej informacji (A-F) wybierz trzy charakteryzujące okupację niemiecką na ziemiach polskich. Ich oznaczenia literowe wpisz w wyznaczonym miejscu.

A. Akcja Specjalna „Kraków”.
B. Kolektywizacja.
C. Deportacje do Kazachstanu i na Syberię.
D. Rządy Hansa Franka w Generalnym Gubernatorstwie.
E. Holokaust.
F. Egzekucje polskich oficerów w Katyniu, Charkowie, Miednoje.

Okupacja niemiecka: _____

Zadanie 19. (2 p.)
Zapoznaj się ze źródłami A i B, a następnie podkreśl właściwe dokończenie zdań (1.-2.).

A

Źródło: https://dzieje.pl

B

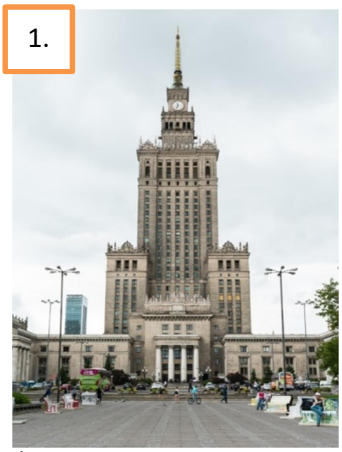
Źródło: https://pbs.twimg.com

1. Przedstawione na fotografiach działania zostały przeprowadzone w ramach **akcji „Wieniec”/ małego sabotażu / służby pomocniczej.**

2. Działania takie były organizowane najczęściej przez członków **WIN-u / Szarych Szeregów / ŻOB-u.**

Zadanie 20. (1 p.)
Z poniżej przedstawionych źródeł (1.-4.) wybierz te, które są reprezentatywne dla okresu socrealizmu. Wpisz w wyznaczone miejsce cyfry, którymi je oznaczono.

1.

Źródło: https://www.bsap.pl

2

Źródło: https://polska-org.pl

3

Źródło: https://mnwr.pl

4

Źródło: https://rynekisztuka.pl

Dla okresu socrealizmu reprezentatywne są: _____ .

Zadanie 21. (2 p.)
Spośród wymienionych wydarzeń (A-E) z okresu zimnej wojny, wskaż wszystkie, które były działaniami USA. W wyznaczone miejsce wpisz odpowiednie oznaczenia literowe (A-E).

A. Pierwszy lot człowieka w kosmos.
B. Blokada morska Kuby.
C. Wparcie wojskowe dla Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej.
D. Stłumienie „praskiej wiosny".
E. Lądowanie człowieka na Księżycu.

Działania USA: _____ .

Zadanie 22. (6 p.)
Zapoznaj się z zamieszczonymi w tabeli tekstami źródłowymi (1.-3.). Wpisz we właściwe rubryki tabeli rok opisywanego wydarzenia oraz imię i nazwisko I sekretarza Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR), który wówczas sprawował tę funkcję.

Lp.	Opis	Rok wydarzenia	I sekretarz KC PZPR
1.	„Na drzwiach ponieśli go Świętojańską Naprzeciw glinom, naprzeciw tankom Chłopcy stoczniowcy – pomścijcie druha! Janek Wiśniewski padł! […] Stoczniowcy Gdyni, stoczniowcy Gdańska Idźcie do domu, skończona walka Świat się dowiedział, nic nie powiedział Janek Wiśniewski padł!" Źródło: www.bibliotekapiosenki.pl		
2.	*„Mam być wolny – tak,* *Nie wiem skąd przyszła nowina,* *Lecz ja znam, co być* *Wolnym z ręki Moskwicina.[…]."* Te zwłaszcza strofy odpowiednio wyreżyserowane, były przyjmowane przez część widowni demonstracyjnymi oklaskami. Ciągłe powtarzanie się tych demonstracji politycznych musiało się zakończyć zdjęciem ze sceny „Dziadów". Nie można bowiem pozwolić na to, aby w imię jakiejś abstrakcyjnej wolności i inscenizacyjnej dowolności przekształcać antycarskie ostrze „Dziadów" w oręż antyradziecki. Źródło: M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Wiek XX w źródłach, Warszawa 2020.		

3.	Obywatelki i obywatele! Wielki jest ciężar odpowiedzialności, jaka spada na mnie w tym dramatycznym momencie polskiej historii. Obowiązkiem moim jest wziąć tę odpowiedzialność – chodzi o przyszłość Polski, o którą moje pokolenie walczyło na wszystkich frontach wojny i której oddało najlepsze lata swego życia. Ogłaszam, że w dniu dzisiejszym ukonstytuowała się Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego. Źródło: https://pl.wikisource.org		

Zadanie 23. (3 p.)
Na podstawie poniższego zdjęcia wykonaj polecenia (1.-3.).

Źródło: https://media.wplm.pl

1. Podaj nazwę wydarzenia, które zostało przedstawione na zdjęciu.

2. Podaj imię i nazwisko osoby oznaczonej na zdjęciu literą A.

3. Podaj nazwę związku zawodowego, na którego czele stała osoba oznaczona na zdjęciu literą A.

***Brudnopis** (nie jest oceniany)*